

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

אבות ואמהות בספרות בית שני ובשלהי העת העתיקה - 17878

תאריך עדכון אחרון 07-05-2015

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: ספרות עברית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 1

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר אסתר חזון

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: esther.chazon@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ה 14:30-15:30

מורי הקורס:

ד"ר אסתר חזון

תאור כללי של הקורס:

ניתוח השוואתי של פרשנות המקרא בימי הבית השני וחז"ל על סיפורי האבות והאמהות.

מטרות הקורס:

1. ניתוח הטקסטים והפרשנות.
2. ניתוח השוואתי של הפרשנות במקורות שונים.
- היכרות קרובה עם הספרות העתיקה וספרות המחקר.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. לסווג ולהשוות את הסוגות הספריות של ספרות בית שני.
2. לנתח ולהשוות את פרשנות המקרא בסיפורי המקרא בטקסטים השונים.
3. לבקר את ספרות המחקר בנושא.

דרישות נוכחות (%):

80%

שיטת ההוראה בקורס: דיון כיתתי על הטקסטים והפרשנויות.
הצגת טקסטים ומחקרים על ידי התלמידים.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

האוניברסיטה העברית בירושלים
החוג לספרות עברית

סיפורי אבות ואמהות מהתנ"ך ועד המדרש 17878
סמינר מ.א. תשע"ה

שם המורה: ד"ר אסתר חזון il.ac.huji.mail@chazon
שעת קבלה: ה' 2:30-3:30 ולאחר השיעור בתיאום מראש, רוח 6219, טל' 5883624

רשימת הנושאים והביבליוגרפיה

במצרים ושרה אברהם I.

1. בראשית יב:כ, פרק כ, כו:א-יא.
- 2-3. מגילה חיצונית לבראשית (apGen 1Q20) דפים II, VI-V, XII, XX-XIX, XXII:27-34.

גרסה אלקטרונית באתר הספרייה: בסרגל "מידע אלקטרוני" יש לפתוח את "מאגרי מדע" ושם ללחוץ על האות D ולבחור SCROLLS SEA DEAD. במאגר זה של המגילות לוחצים על מספר המערה (1)

של קומראן (Q) ואז בוחרים את מספר המגילה (20) ואת מספר הדף במגילה. הטקסט גם מודפס בספר:

Tov, E. & Parry, D.W., *The Dead Sea Scrolls Reader, Part 3 Parabiblical Texts*, 2-35.

ידין י' ואביגד נ', מגילה חיצונית לבראשית, ירושלים תשי"ז, עמ' לד-מ (תרגום לעברית של דפים II, XIX, XXII של המגילה).

Machiela, Dan A., *The Dead Sea Genesis Apocryphon: A New Text and Translation with Introduction and Special Treatment of Columns 13-17* (STDJ 79; Leiden/Boston: Brill, 2009), 2-7, 13-17, 131-134. בספר גם מועילות וביבליוגרפיה מפות גם בספר.

Bernstein, Moshe, "Re-Arrangement, Anticipation and Harmonization as Exegetical Features in the Genesis Apocryphon, *Dead Sea Discoveries* 3 (1996) 37-57.

[Nickelsburg, George W. E., "Patriarchs Who Worry about their Wives: A Haggadic Tendency in the Genesis Apocryphon," *Biblical Perspectives* (ed. M. Stone and E. Chazon; Leiden, 1998), 137-158.]

5-4. ספר היובלים יג:א-טו ופתיחת הספר בפרק א'

כהנא א', "ספר היובלים", הספרים החיצונים, כך א', עמ' רכג-רכו, רנב-רנד.

הטקסט העברי המקורי של פרק א' השתמר בקומראן בכתב יד 4Q216 Jubae I-IV: יש להיכנס למאגר המידע של הספרייה לפי ההוראות בסעיף 2.1 לעיל. המהדורה המדעית היא: VanderKam, J. and Milik, J.T., "4QJubilees," *Qumran Cave 4 VIII Parabiblical Texts, Part 1* (Discoveries in the Judaean Desert 13; ed. H. Attridge et al.; Oxford: 1994), 4-12.

VanderKam, J. C., "The Origins and Purposes of the Book of Jubilees," in *Studies in the Book of Jubilees* (ed. M. Albani, J. Frey, A. Lange; TSAJ 65; Tübingen, 1997), 16-22.

Halpern-Amaru, *The Empowerment of Women in the 'Book of Jubilees,'* (*Journal for the Study of Judaism* Sup. 60; Leiden: 1999), 1-7, 47-55.

סיגל, מ', ספר היובלים- שכתוב, עריכה, אמונות ודעות, ירושלים תשס"ח, 1-17, 21-23, 28-31.

5. חז"ל

בראשית רבה מ:ד-ה, מא:א-ב (מהדורת טהעדאר-אלבעק, ירושלים תשכ"ה, עמ' 383-390).
תנחומא לך לך ח-ט (מהדורת ש' בובר, ירושלים תשכ"ד, עמ' 65-67)
מדרש תהילים צב:א

פרנקל י', דרכי האגדה והמדרש, 1991, כך שני, עמ' 464-470 + הערות שוליים 488-490.
זקוביץ י' ושנאן א', אברהם ושרי במצרים, ירושלים תשמ"ג, 76-81 [133-149, 38-45, 22-27].

[Kugel, J., *Traditions of the Bible: A Guide to the Bible As It Was at the Start of the Common Era*, Cambridge MA/London, 1998, 271-274.]

יצחק עקדת II.

6. בראשית פרק כב וספר היובלים פרקים יז-יח-יט (סיפורי הבשורה בספר יובלים יד-טז) כהנא, "ספר היובלים", הספרים החיצונים, כרך א', עמ' רנד-רסא.
סיגל, ספר היובלים - שכתוב, עריכה, אמונות ודעות, עמ' 149-159, 250-255.

7. פסודו-יובלים (4Q226, 4Q225) הטקסט העברי המקורי מקומראן - נמצא במאגר המידע של הספרייה לפי ההוראות בסעיף 2.I לעיל.

VanderKam and Milik, "225. 4Qpseudojubileesa" and "226. 4Qpseudojubileesb," *Qumran Cave 4 VIII Parabiblical Texts, Part 1* (DJD13; ed. H. Attridge et al.), 142-154, 165-166 (& fragment 7 of 4Q226). (צמוד פירוש עם המדעית המהדורה זאת).

[קמרון א', מגילות מדבר יהודה החיבורים העבריים, ירושלים תשע"ג, כרך שני, עמ' 216-219 (מהדורת טקסט נוספת).]

כדורי, י' "פרשנות המקרא בקומראן" בתוך קיסטר מ', מגילות קומראן מבואות ומחקרים, ירושלים תשס"ט, כרך שני, עמ' 397-401. גרסה ארוכה יותר באנגלית הופיע היא:

קיסטר, מ' "אחור וקדם: אגדות ודרכי מדרש בספרות החיצונית ובספרות חז"ל", בתוך י' לוינסון, י' אלבוים, ג' חזן-רוקם, היגיון ליונה: היבטים חדשים בחקר ספרות המדרש, האגדה והפיוט - קובץ מחקרים לכבודו של פרופסור יונה פרנקל במלאות לו שבעים וחמש שנים, ירושלים תשס"ז, 231, 236-240, 246-248, 259.

Bernstein, M., "Angels at the Aqedah," *Dead Sea Discoveries* 7 (2000): 263-291.

8. יוספוס, קדמוניות היהודים, ספר ראשון, סעיפים 196-198, 213-237.

שליט, א', יוספוס: קדמוניות היהודים, כרך א', עמ' 21-25. (מהדורה בתרגום לעברית)

[Feldman, L. H., *Flavius Josephus: Translation and Commentary, Volume 3 Jewish Antiquities 1-4* (ed. S. Mason; Leiden: 2000), 3-10, 74-75, 80-81, 84-95. (טקסט) ופירוש]

Alexander, P. S., "Retelling the Old Testament," in *It is Written: Scripture Citing Scripture* (ed. D.A. Carson & H. Williamson; Cambridge: 1988), 99-100, 111-120.

Feldman, L. H., "Abraham," in *Josephus' Interpretation of the Bible* (Berkeley: 1998): 266-291.

[Halpern-Amaru, "Portraits of Biblical Women in Josephus' Antiquities," *Journal of*

9. חז"ל:

בראשית רבה פרשיות נה-נו, נח (במיוחד נה:ד, נו:ד-ח, נח:ה, מהדורת טהעדאר-אלבעק עמ' 587-588, 598-603, 623).

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף פט עמוד ב'
פרקי דרבי אליעזר פרק לא ותחילת פרק לב.

פרנקל, דרכי האגדה והמדרש, עמ' 295-301.

אלבוים י', "עוד על אגדות העקידה," מחקרי ירושלים בספרות עברית ט (תשמ"ו) 341-356.
שנאן, תרגום ואגדה בו, ירושלים תשנ"ג, 20-31, 128-131, 202-204, 226-227 (רשימת הקיצורים).

III. וילדיו יעקוב.

א. סיפור דינה

10. בראשית פרק לד, מט:ה-ז וספר יובלים פרק ל-לב:כט (על דינה ולוי)

כהנא, "ספר היובלים," הספרים החיצונים, כך א', עמ' רפ-רפה.

Werman, C. "Jubilees 30: Building a Paradigm for the Ban on Intermarriage,"
Harvard Theological Review 90 (1997): 1-22.

11. תעודת לוי מקומראן וצוואת לוי פרקים 1:1-2:2, 5-7 בספר צוואות השבטים

כהנא, "צוואת לוי" ב"ספר צוואות השבטים," הספרים החיצונים, כך ראשון, קס-קסג.

Greenfield, J.C., Stone M.E., and Eshel, E., The Aramaic Levi Document: Edition,
Translation, Commentary (SVTP 19; Leiden/Boston: 2004), 56-57, 110-116, 136-138

אשל א', "קומראן וחקר הספרות החיצונים," בתוך קיסטר, מגילות קומראן מבואות ומחקרים,
580-584.

קוגל, י' "מעשה דינה בצוואת לוי," מתוך ש' יפת, המקרא בראי מפרשיו: ספר זיכרון לשרה קמין,
ירושלים, תשנ"ד, 130-140.

12. חז"ל

בראשית רבה פ:א, ב, ג, ה, ח, י, יא, יב (מהדורת טהעדאר-אלבעק עמ' 950-967).
תנחומא וישלח יא-יט (מהדורת בובר, עמ' פה-פו).

חננאל מאק, "מי אשם באונס דינה?: עיון במדרש בראשית רבה, פרשה פ', "דפים למחקר בספרות
13 (תשס"ג), 183-206.

ב. לוי אב הכהונה בישראל

13. תורה, יובלים, צוואות השבטים וחז"ל:

שמות ו:טז-כה, שמות לב:יט-כט, במדבר כה:א-יב, דברים לג:ח-יא.

תעודת לוי מקומראן וצוואת לוי ב:ג-ה:ב ופרקים ח-ט (בהשוואה לס' יובלים ל:לב-כט בסעיף 10).
כהנא, "צוואת לוי", ספר צוואות השבטים, הספרים החיצונים, כרך ראשון, קס, קסג-קסה.

Greenfield, Stone, Eshel, E., *The Aramaic Levi Document: Edition, Translation, Commentary*, 18-22, 34-39, 60-93, 123-134, 137-157.

Kugel, J. L., "How Levi Came to Be a Priest," in *The Ladder of Jacob* (Princeton and Oxford, 2006), 115-152+notes on 245-250 (152-168 +notes on 250-254 are optional).

חז"ל (נוסף למקורות בסעיף 11 הקודם):
פרקי דברי אליעזר פרק לז, המדרש הראשון.
ספרי לספר דברים סעיף שמט, ערך פינקלשטיין, ניו יורק תשנ"ג, עמ' 407-408.

ג. ברכות יעקב (בראשית מט:א-כב) וסוף דבר: מפרשנות קדומה למדרשי חז"ל
פירוש לספר בראשית מקומראן: 14.
Brooke, G., "252. 4QCommentary on Genesis A," in *Qumran Cave 4 XVII Parabiblical Texts, Part 3* (DJD 22; ed. Brooke et al., Oxford: 1996), 188, 201-207.
הטקסט עצמו (4Q252 VI-III נמצא גם במאגרי מידע של המגילות באתר הספרייה).

Bernstein, M. B., "4Q252: From Rewritten Bible to Biblical Commentary," *Journal of Jewish Studies* 45 (1994): 1-27.

[Brooke, G., "The Genre of 4Q252: From Poetry to Peshar," *Dead Sea Discoveries* 1 (1994): 160-179.]

חז"ל:
תרגום אונקלוס לספר בראשית מט:א-כב
בראשית רבה פרשה צח (צט בכ"ו):ב-י (טהעדאר-אלבעק, עמ' 1251-1261)

חומר חובה לקריאה:
האוניברסיטה העברית בירושלים
החוג לספרות עברית

סיפורי אבות ואמהות מהתנ"ך ועד המדרש 17878
סמינר מ.א. תשע"ה

שם המורה: ד"ר אסתר חזון il.ac.huji.mail@chazon
שעת קבלה: ה' 2:30-3:30 ולאחר השיעור בתיאום מראש, רוח 6219, טל' 5883624

רשימת הנושאים והביבליוגרפיה

במצרים ושרה אברהם I.
1. בראשית יב:י-כ, פרק כ, כו:א-יא.

3-2. מגילה חיצונית לבראשית (apGen 1Q20) דפים II, VI-V, XII, XX-XIX, XXII:27-34.

גרסה אלקטרונית באתר הספרייה: בסרגל "מידע אלקטרוני" יש לפתוח את "מאגרי מדע" ושם ללחוץ על האות D ולבחור SCROLLS SEA DEAD. במאגר זה של המגילות לוחצים על מספר המערה (1) של קומראן (Q) ואז בוחרים את מספר המגילה (20) ואת מספר הדף במגילה. הטקסט גם מודפס בספר:

Tov, E. & Parry, D.W., *The Dead Sea Scrolls Reader, Part 3 Parabiblical Texts*, 2-35.

ידין י' ואביגד נ', מגילה חיצונית לבראשית, ירושלים תשי"ז, עמ' לד-מ (תרגום לעברית של דפים II, XIX (המגילה של XXII).

Machiela, Dan A., *The Dead Sea Genesis Apocryphon: A New Text and Translation with Introduction and Special Treatment of Columns 13-17* (STDJ 79; Leiden/Boston: Brill, 2009), 2-7, 13-17, 131-134. בספר גם מופיעות מפות גם בספר.

Bernstein, Moshe, "Re-Arrangement, Anticipation and Harmonization as Exegetical Features in the Genesis Apocryphon, *Dead Sea Discoveries* 3 (1996) 37-57.

[Nickelsburg, George W. E., "Patriarchs Who Worry about their Wives: A Haggadic Tendency in the Genesis Apocryphon," *Biblical Perspectives* (ed. M. Stone and E. Chazon; Leiden, 1998), 137-158.]

5-4. ספר היובלים יג:א-טו ופתיחת הספר בפרק א'

כהנא א', "ספר היובלים", הספרים החיצונים, כך א', עמ' רכג-רכו, רנב-רנד.

הטקסט העברי המקורי של פרק א' השתמר בקומראן בכתב יד 4Q216 Jubae IV:1-4: יש להיכנס למאגר המידע של הספרייה לפי ההוראות בסעיף 2.1 לעיל. המהדורה המדעית היא: VanderKam, J. and Milik, J.T., "4QJubileesa," *Qumran Cave 4 VIII Parabiblical Texts, Part 1* (Discoveries in the Judaean Desert 13; ed. H. Attridge et al.; Oxford: 1994), 4-12.

VanderKam, J. C., "The Origins and Purposes of the Book of Jubilees," in *Studies in the Book of Jubilees* (ed. M. Albani, J. Frey, A. Lange; TSAJ 65; Tübingen, 1997), 16-22.

Halpern-Amaru, *The Empowerment of Women in the 'Book of Jubilees,'* (*Journal for the Study of Judaism* Sup. 60; Leiden: 1999), 1-7, 47-55.

סיגל, מ', ספר היובלים- שכתוב, עריכה, אמונות ודעות, ירושלים תשס"ח, 1-17, 21-23, 28-31.

5. חז"ל

בראשית רבה מ:ד-ה, מא:א-ב (מהדורת טהעדאר-אלבעק, ירושלים תשכ"ה, עמ' 383-390).
תנחומא לך לך ח-ט (מהדורת ש' בובר, ירושלים תשכ"ד, עמ' 65-67)

פרנקל י', דרכי האגדה והמדרש, 1991, כרך שני, עמ' 464-470 + הערות שוליים 488-490.
זקוביץ י' ושנאן א', אברהם ושרי במצרים, ירושלים תשמ"ג, 76-81 [22-27, 38-45, 133-149].
[Kugel, J., *Traditions of the Bible: A Guide to the Bible As It Was at the Start of the Common Era*, Cambridge MA/London, 1998, 271-274.]

II. יצחק עקדת

6. בראשית פרק כב וספר היובלים פרקים יז-יח-יט (סיפורי הבשורה בספר יובלים יד-טז)
כהנא, "ספר היובלים", הספרים החיצונים, כרך א', עמ' רנד-רסא.
סיגל, ספר היובלים - שכתוב, עריכה, אמונות ודעות, עמ' 149-159, 250-255.

7. פסודו-יובלים (4Q226, 4Q225)
הטקסט העברי המקורי מקומראן - נמצא במאגר המידע של הספרייה לפי ההוראות בסעיף 2.1 לעיל.

VanderKam and Milik, "225. 4Qpseudojubileesa" and "226. 4Qpseudojubileesb,"
Qumran Cave 4 VIII Parabiblical Texts, Part 1 (DJD13; ed. H. Attridge et al.),
142-154, 165-166 (& fragment 7 of 4Q226). (צמוד פירוש עם המדעית המהדורה זאת).

[קמרון א', מגילות מדבר יהודה החיבורים העבריים, ירושלים תשע"ג, כרך שני, עמ' 216-219
(מהדורת טקסט נוספת).]

כדורי, י' "פרשנות המקרא בקומראן" בתוך קיסטר מ', מגילות קומראן מבואות ומחקרים, ירושלים
תשס"ט, כרך שני, עמ' 397-401. גרסה ארוכה יותר באנגלית הופיע היא:

קיסטר, מ' "אחור וקדם: אגדות ודרכי מדרש בספרות החיצונית ובספרות חז"ל", בתוך י' לוינסון, י'
אלבום, ג' חזן-רוקם, היגיון ליונה: היבטים חדשים בחקר ספרות המדרש, האגדה והפיוט - קובץ
מחקרים לכבודו של פרופסור יונה פרנקל במלאות לו שבעים וחמש שנים, ירושלים תשס"ז, 231,
236-240, 246-248, 259.

Bernstein, M., "Angels at the Aqedah," *Dead Sea Discoveries* 7 (2000): 263-291.

8. יוספוס, קדמוניות היהודים, ספר ראשון, סעיפים 196-198, 213-237

שליט, א', יוספוס: קדמוניות היהודים, כרך א', עמ' 21-25. (מהדורה בתרגום לעברית)

[Feldman, L. H., *Flavius Josephus: Translation and Commentary, Volume 3 Jewish Antiquities 1-4* (ed. S. Mason; Leiden: 2000), 3-10, 74-75, 80-81, 84-95. (טקסט)]
ופירוש

Alexander, P. S., "Retelling the Old Testament," in *It is Written: Scripture Citing Scripture* (ed. D.A. Carson & H. Williamson; Cambridge: 1988), 99-100, 111-120.

Feldman, L. H., "Abraham," in *Josephus' Interpretation of the Bible* (Berkeley: 1998): 266-291.

[Halpern-Amaru, "Portraits of Biblical Women in Josephus' *Antiquities*," *Journal of Jewish Studies* 39 (1988):143-153.]

9. חז"ל:

בראשית רבה פרשיות נה-נו, נח (במיוחד נה:ד, נו:ד-ח, נח:ה, מהדורת טהעדאר-אלבעק עמ' 587-588, 598-603, 623).

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף פט עמוד ב'
פרקי דרבי אליעזר פרק לא ותחילת פרק לב.

פרנקל, דרכי האגדה והמדרש, עמ' 295-301.

אלבוים י', "עוד על אגדות העקידה," מחקרי ירושלים בספרות עברית ט (תשמ"ו) 341-356.
שנאן, תרגום ואגדה בו, ירושלים תשנ"ג, 20-31, 128-131, 202-204, 226-227 (רשימת הקיצורים).

וילדיו יעקוב. III.

א. סיפור דינה

10. בראשית פרק לד, מט:ה-ז וספר יובלים פרק ל-לב:כט (על דינה ולוי)

כהנא, "ספר היובלים," הספרים החיצונים, כך א', עמ' רפ-רפה.

Werman, C. "Jubilees 30: Building a Paradigm for the Ban on Intermarriage," *Harvard Theological Review* 90 (1997): 1-22.

11. תעודת לוי מקומראן וצוואת לוי פרקים 1:1-2:2, 5-7 בספר צוואות השבטים

כהנא, "צוואת לוי" ב"ספר צוואות השבטים," הספרים החיצונים, כך ראשון, קס-קסג.

Greenfield, J.C., Stone M.E., and Eshel, E., *The Aramaic Levi Document: Edition, Translation, Commentary* (SVTP 19; Leiden/Boston: 2004), 56-57, 110-116, 136-138

אשל א', "קומראן וחקר הספרות החיצונים," בתוך קיסטר, מגילות קומראן מבואות ומחקרים, 580-584.

קוגל, י' "מעשה דינה בצוואת לוי," מתוך ש' יפת, המקרא בראי מפרשיו: ספר זיכרון לשרה קמין, ירושלים, תשנ"ד, 130-140.

12. חז"ל

בראשית רבה פ:א, ב, ג, ה, ח, י, יא, יב (מהדורת טהעדאר-אלבעק עמ' 950-967).

תנחומא וישלח יא-יט (מהדורת בובר, עמ' פה-פו).

חננאל מאק, "מי אשם באונס דינה?: עיון במדרש בראשית רבה, פרשה פ', "דפים למחקר בספרות 13 (תשס"ג), 183-206.

ב. לוי אב הכהונה בישראל
13. תורה, יובלים, צוואות השבטים וחז"ל:
שמות ו:טז-כה, שמות לב:יט-כט, במדבר כה:א-יב, דברים לג:ח-יא.
תעודת לוי מקומראן וצוואת לוי ב:ג-ה:ב ופרקים ח-ט (בהשוואה לס' יובלים ל:לב-כט בסעיף 10).
כהנא, "צוואת לוי", ספר צוואות השבטים, הספרים החיצונים, כרך ראשון, קס, קסג-קסה.

Greenfield, Stone, Eshel, E., *The Aramaic Levi Document: Edition, Translation, Commentary*, 18-22, 34-39, 60-93, 123-134, 137-157.

Kugel, J. L., "How Levi Came to Be a Priest," in *The Ladder of Jacob* (Princeton and Oxford, 2006), 115-152+notes on 245-250 (152-168 +notes on 250-254 are optional).

חז"ל (נוסף למקורות בסעיף 11 הקודם):
פרקי דברי אליעזר פרק לז, המדרש הראשון.
ספרי לספר דברים סעיף שמת, ערך פינקלשטיין, ניו יורק תשנ"ג, עמ' 407-408.

ג. ברכות יעקב (בראשית מט:א-כב) וסוף דבר: מפרשנות קדומה למדרשי חז"ל
פירוש לספר בראשית מקומראן: 14.
Brooke, G., "252. 4QCommentary on Genesis A," in *Qumran Cave 4 XVII Parabiblical Texts, Part 3* (DJD 22; ed. Brooke et al., Oxford: 1996), 188, 201-207.
הטקסט עצמו (4Q252 VI-III נמצא גם במאגרי מידע של המגילות באתר הספרייה).

Bernstein, M. B., "4Q252: From Rewritten Bible to Biblical Commentary," *Journal of Jewish Studies* 45 (1994): 1-27.

[Brooke, G., "The Genre of 4Q252: From Poetry to Peshar," *Dead Sea Discoveries* 1 (1994): 160-179.]

חז"ל:
תרגום אונקלוס לספר בראשית מט:א-כב
בראשית רבה פרשה צח (צט בכ"ו) ב:י (טהעדאר-אלבעק, עמ' 1251-1261)

חומר לקריאה נוספת:
אין

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 20 %
הגשת עבודה 80 %
הגשת תרגילים 0 %

הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:
אין